

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

14 février 2012

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 16 mars 1968
relative à la police de la circulation routière
en ce qui concerne l'extension
du champ d'application du retrait
immédiat du permis de conduire**

(déposée par M. Jef Van den Bergh
et Mme Sabien Lahaye-Battheu)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

14 februari 2012

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van 16 maart 1968
betreffende de politie over het wegverkeer
wat de uitbreiding van het toepassingsgebied
van de onmiddellijke intrekking
van het rijbewijs betreft**

(ingedien door de heer Jef Van den Bergh
en mevrouw Sabien Lahaye-Battheu)

RÉSUMÉ

Dans certaines circonstances, le permis de conduire peut être retiré immédiatement.

Les auteurs élargissent cette possibilité au cas:

- où le conducteur n'a pas réussi les examens imposés par le juge;
- où le conducteur ne respecte pas les conditions relatives à l'éthylotest antidémarrage.

SAMENVATTING

In bepaalde gevallen kan het rijbewijs onmiddellijk worden ingetrokken.

De indieners breiden deze mogelijkheid uit indien:

- de bestuurder de door de rechter opgelegde onderzoeken en examens niet met succes heeft afgelegd;
- de bestuurder de voorwaarden niet naleeft in verband met het alcoholslot.

N-VA	:	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
PS	:	<i>Parti Socialiste</i>
MR	:	<i>Mouvement Réformateur</i>
CD&V	:	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
sp.a	:	<i>socialistische partij anders</i>
Ecolo-Groen	:	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen</i>
Open Vld	:	<i>Open Vlaamse liberalen en democraten</i>
VB	:	<i>Vlaams Belang</i>
cdH	:	<i>centre démocrate Humaniste</i>
FDF	:	<i>Fédéralistes Démocrates Francophones</i>
LDD	:	<i>Lijst Dedecker</i>
MLD	:	<i>Mouvement pour la Liberté et la Démocratie</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>	<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>
DOC 53 0000/000: Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000: Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA: Questions et Réponses écrites	QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)	CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV: Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV: Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN: Séance plénière	PLEN: Plenum
COM: Réunion de commission	COM: Commissievergadering
MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
Commandes: <i>Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.lachambre.be e-mail : publications@lachambre.be</i>	Bestellingen: <i>Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail : publicaties@dekamer.be</i>

DÉVELOPPEMENTS,

MESDAMES, MESSIEURS,

Le chapitre VIII du Titre IV "Dispositions pénales et mesures de sûreté" de la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière (ci-après, loi sur la circulation routière) règle le retrait immédiat du permis de conduire ou de la licence d'apprentissage. La présente proposition de loi complète les cas dans lesquels le permis de conduire peut être retiré par deux nouvelles possibilités. La première extension vise la non-réussite des examens imposés par le juge et comble une lacune dans la loi. Le deuxième ajout tient compte de la récente adaptation de la loi en ce qui concerne l'éthylotest antidémarrage.

Examens

L'article 38, § 3, de la loi relative à la police de la circulation routière prévoit que le juge qui condamne à une déchéance du droit de conduire peut subordonner la réintégration dans ce droit à la condition d'avoir satisfait à un ou plusieurs des examens cités ci-après:

- 1° un examen théorique;
- 2° un examen pratique;
- 3° un examen médical;
- 4° un examen psychologique;
- 5° des formations spécifiques déterminées par le Roi.

L'article 48, 2°, de la loi relative à la police de la circulation routière inflige les peines suivantes à toute personne qui conduit sans avoir réussi les examens imposés: un emprisonnement de quinze jours à un an, une amende de 500 euros à 2 000 euros et une déchéance du droit de conduire un véhicule à moteur d'une durée de trois mois au moins et cinq ans au plus ou à titre définitif.

La loi ne prévoit cependant pas la possibilité de retirer immédiatement le permis de conduire d'un conducteur qui conduit après sa période de déchéance sans avoir réussi ses examens. En principe, le conducteur condamné à une déchéance du droit de conduire est tenu de remettre son permis de conduire au greffe dans les 4 jours de la signification. Cependant, de plus en plus de personnes omettent de le faire. Dans de tels cas, la lacune dans la législation pose problème. S'il est pris, le

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In titel IV "Strafbepalingen en veiligheidsmaatregelen" van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer (hierna "Verkeerswet" genoemd) regelt hoofdstuk VIII de onmiddellijke intrekking van het rijbewijs of van de leervergunning. Dit wetsvoorstel voegt aan de gevallen waarin de onmiddellijke intrekking is toegestaan twee mogelijkheden toe. De eerste uitbreiding heeft betrekking op het niet met succes hebben afgelegd van door de rechter opgelegde onderzoeken en examens en werkt een lacune weg in de wet. De tweede toevoeging houdt rekening met de recente uitbreiding van de wetgeving met betrekking tot het alcoholslot.

Onderzoeken en examens

Artikel 38, § 3, van de Verkeerswet bepaalt dat de rechter die veroordeelt tot een verval van het recht tot sturen, dit herstel afhankelijk kan maken van het slagen voor een of meer van de hierna vermelde examens en onderzoeken:

- 1° een theoretisch examen;
- 2° een praktisch examen;
- 3° een geneeskundig onderzoek;
- 4° een psychologisch onderzoek;
- 5° specifieke scholingen bepaald door de Koning.

Artikel 48, 2°, van de Verkeerswet legt voor de bestuurder die stuurt zonder de hem opgelegde examens met goed gevolg te hebben afgelegd de volgende straffen op: een gevangenisstraf van vijftien dagen tot een jaar, een geldboete van 500 euro tot 2 000 euro en een verval van het recht tot het besturen van een motorvoertuig voor een duur van ten minste drie maanden en ten hoogste vijf jaar of voorgoed.

De wet voorziet echter niet in de mogelijkheid om het rijbewijs onmiddellijk in te trekken van een bestuurder die na zijn periode van vervallenverklaring rijdt zonder zijn examens met goed gevolg te hebben afgelegd. In principe is de bestuurder die veroordeeld werd tot een rijverbod ertoe gehouden zijn rijbewijs na betekening binnen de 4 dagen in te leveren bij de griffie. Dit wordt echter meer en meer nagelaten. In dergelijke gevallen zorgt de lacune in de wetgeving voor problemen. Bij

conducteur devra se justifier devant le juge du tribunal de police sur la base de l'article 48, 2°, précité, mais il pourra conserver son permis de conduire. Ce n'est pas un bon signal, et ce problème peut facilement être résolu en complétant l'article 55, 4°, de la loi relative à la police de la circulation routière par une disposition donnant la possibilité au ministère public de retirer immédiatement le permis de conduire d'un conducteur s'il s'avère qu'il conduit après sa période de déchéance sans avoir réussi les examens qui lui ont été imposés.

Éthylotest antidémarrage

La loi du 12 juillet 2009 a instauré, dans la loi relative à la police de la circulation routière, la possibilité de limiter la validité du permis de conduire des conducteurs reconnus coupables de conduite en état d'ivresse aux véhicules équipés d'un éthylotest antidémarrage, à condition que le conducteur remplisse les conditions d'un programme d'encadrement. L'article 55, 4° stipule que le permis de conduire peut être retiré immédiatement si le conducteur est déchu du droit de conduire un véhicule à moteur de la catégorie du véhicule qu'il utilise. Étant donné que, dans le cas décrit, la validité du permis de conduire du conducteur condamné est limitée aux véhicules équipés d'un éthylotest antidémarrage, il semble que cette disposition s'applique également. Cependant, comme aucune déchéance du droit de conduire n'est expressément prononcée pour les véhicules à moteur de catégorie B, il existe une possibilité de confusion. Il est dès lors préférable de permettre explicitement le retrait immédiat du permis lorsqu'une personne conduit un véhicule dépourvu d'éthylotest antidémarrage alors que cet équipement est requis ou lorsque le conducteur concerné ne remplit pas les conditions du programme d'encadrement.

betrapping zal de bestuurder zich moeten verantwoorden voor de politierechter op basis van het hoger geciteerde artikel 48, 2°, maar kan hij zijn rijbewijs behouden. Dat is geen goed signaal en kan eenvoudig opgevangen worden door artikel 55, 4°, van de Verkeerswet aan te vullen met een bepaling die het openbaar ministerie de mogelijkheid geeft om het rijbewijs van een bestuurder onmiddellijk in te trekken indien blijkt dat hij na zijn periode van vervallenverklaring rijdt zonder de hem opgelegde examens of onderzoeken met goed gevolg te hebben ondergaan.

Alcoholslot

De wet van 12 juli 2009 heeft in de Verkeerswet de mogelijkheid ingevoegd om de geldigheid van het rijbewijs van alcoholoverreders te beperken tot motorvoertuigen die uitgerust zijn met een alcoholslot waarbij de bestuurder moet voldoen aan de voorwaarden van een omkaderingsprogramma. Artikel 55, 4° bepaalt dat onmiddellijke intrekking is toegestaan indien de bestuurder vervallen is verklaard van het recht tot het besturen van een motorvoertuig van de categorie van het voertuig dat hij gebruikt. Aangezien het rijbewijs van de veroordeelde in het beschreven geval beperkt is tot voertuigen met een alcoholslot lijkt dit ook hieronder te vallen. Aangezien er echter geen uitdrukkelijke vervallenverklaring voor motorvoertuigen categorie B wordt uitgesproken, kan dit voor verwarring zorgen. Het is daarom te verkiezen om de onmiddellijke intrekking expliciet mogelijk te maken indien een persoon rijdt met een voertuig zonder alcoholslot wanneer dit toestel vereist is of indien hij niet aan de voorwaarden van het omkaderingsprogramma voldoet.

Jef VAN DEN BERGH (CD&V)
Sabien LAHAYE-BATTHEU (Open Vld)

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 55, alinéa 1er, de la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière, modifié en dernier lieu par la loi du 20 juillet 2005, les modifications suivantes sont apportées:

a) le 4° est complété par les mots:

“ou s'il n'a pas réussi l'examen imposé”;

b) l'alinéa est complété par un 7° rédigé comme suit:

“7° si la validité du permis de conduire du conducteur a été limitée aux véhicules à moteur équipés d'un éthylotest antidémarrage et que le conducteur conduit un véhicule à moteur non équipé d'un tel dispositif ou ne remplit pas les conditions du programme d'encaissement.”

19 janvier 2012

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 55 van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 20 juli 2005, worden de in het eerste lid volgende wijzigingen aangebracht:

a) de bepaling onder 4° wordt aangevuld met de woorden:

“of indien hij het voorgeschreven onderzoek niet met goed gevolg heeft ondergaan”;

b) het lid wordt aangevuld met de bepaling onder 7°, luidende:

“7° indien de geldigheid van het rijbewijs van de bestuurder beperkt is tot motorvoertuigen die uitgerust zijn met een alcoholslot en de bestuurder een motorvoertuig bestuurt dat niet uitgerust is met een alcoholslot of niet voldoet aan de voorwaarden van het omkaderingsprogramma.”

19 januari 2012

Jef VAN DEN BERGH (CD&V)
Sabien LAHAYE-BATTHEU (Open Vld)